No. 1326 | 1851.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. - *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 1 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents segelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

Veel is er geschreven over de verdiensten van Bilderdijk als geschiedschrijver. Zoo als dat gaat wanneer men nieuwe gezigtspunten opent, waardoor de gevestigde meeningen aan 't wankelen worden gebragt, gaat het ook met hem:

laudatur ab his, culpatur ab illis.

Op allergeestigste wijze wordt door Prof. Tydeman geresumeerd en beoordeeld wat over Bilderdijk, als zoodanig, geschreven is, vooral door Prof. Siegenbeek en de heeren de Wind en Groen van Prinsterer; *Nadere nalezing, enz.; B's Geschied. d. Vaderlands Dl.* XIII blz. 45 volg., van welke de laatste, de heer Groen, »Bilderdijks lessen — getuige vooral zijn *Handboek* — met zoo veel vrucht had bijgewoond; ja zonder wiens omverrammeyen, sloopen en opruimen van het wanstaltig, doch kunstig en volledig Aristokratisch-Arminiaansch monster-gebouw van *Wittiaansch-Wagenaarsch-Siegenbeeksche* Geschiedenis, hij zijn helder, methodisch, apodictisch *Handboek* — ik durf het zeggen — zóó niet had kunnen schrijven!" Voornamelijk schijnt Prof. Tydeman den heer Groen de volgende woorden kwalijk te nemen: »*Ces cahiers ont fait leur temps; cet écrit ressemble déjà à une armure antique, objet curieux, mais inutile dans nos luttes et qu'on transporte de l'arsenal au musée*," d. i. die cahiers hebben hun tijd gehad; dit geschrift lijkt reeds op eene oude wapenrusting, een curieus, maar in den strijd nutteloos voorwerp, dat men van het tuighuis naar het museum overbrengt. »Wilde ik hier beeld tegen beeld stellen, [illegible] heer Groen, zou ik dit noemen, den rijk beladen reiziger eerst plunderen, en dan vermoorden, opdat hij niet verklappe: — doch nu herinner ik slechts aan Niebuhr's Romeinsche Geschiedenis, die steeds verdienen zal gelezen en bestudeerd te worden, al wordt op haren grond meer dan één geschiedwerk opgetrokken, dat tot haar staat als B's geschiedwerk met deszelfs *apparatus*, tot het methodisch, compact en toch duidelijk, eenparig afgerond *Handboek* van den heer GROEN VAN PRINSTERER. Even goed kon ik zeggen, dat men nu niet meer noodig had dat gekeurslijfd en stroef *Handboek* te hanteeren, na het lief, even onderhoudend als leerzaam Verhaal van de *voornaamste Gebeurtenissen van Noord-Nederland* van Mr. J. VAN LENNEP."

De scherpe veroordeeling van den heer Groen van het werk zijns leermeesters, — de voor-arbeid van zijn eigen geschiedwerk — is ons altijd zonderling en bevreemdend toegeschenen — te zonderlinger, naarmate de nasporingen van den laatsten tijd, die in zoo vele opzigten bevestigd hebben, wat Bilderdijks genie heeft voorgevoeld en aangewezen, onzen eerbied voor zijnen reuzen-arbeid, zoo juist door Tydema met dien van Niebühr vergeleken, verhoogd hebben. Om bij onze lezers den diepen eerbied voor Bilderdijk als historiograaf, waaraan zich een levendig gevoel van dankbaarheid paart, te regtvaardigen, en tevens om hun duidelijk te maken hoe weinig Bilderdijk de schimpscheut van zijnen leerling verdient, dat »zijn geschrift reeds op eene oude wapenrusting lijkt, een curieus, maar in den strijd nutteloos voorwerp, dat men van het tuighuis naar het museum overbrengt," laten wij hier volgen het eerste gedeelte van een klein historisch opstel van Bilderdijk's hand, door Prof. Tydeman in het XIII Dl. der *G. d. V.* uitgegeven (blz. 16), waarin »het belangrijk vraagstuk aangaande de oorzaak en het recht van den opstand der Nederlanden tegen, en afscheiding van koning Philips II behandeld wordt," welk opstel door Prof. T. »zeer begrijpelijk en opmerkelijk" wordt genoemd. Wij laten te gereedelijker hier volgen wat Bilderdijk dienaangaande zegt, daar het, wel verre van als eene onbruikbare wapenrusting te zijn, integendeel op dit oogenblik de grootst mogelijke actualiteit heeft. Ziehier het begin van Bilderdijks opstel, waarvan wij spoedig het vervolg zullen geven:

»Geen andere leer dan die der Roomsche kerk bestond, wanneer in een hoek van Duitschland een nieuwe leer opkwam; deze werd door de Kerk en haar hoofd veroordeeld: zij kroop voort, en dit bracht beroerten te weeg. De Vorsten (die de Roomsche Kerk aanhingen, en door hunnen eed verpligt waren haar te handhaven) voelden dat [illegible], en [illegible] hun gezag gebruiken.

»Begrip van plicht, overtuiging, geweten, nooddwang om op eigen veiligheid en 's Lands rust bedacht te zijn, alles liep samen: en zij namen maatregelen om de nieuwigheden tegen te gaan, en uit te roeijen. Keizer Karel had met al de Souvereine Vorsten van zijn tijd het nemen van deze party als een plicht aangemerkt; Filips volgde zijn voorbeeld, les, vermaning en voorschrift, waar zijn geweten meê overeenstemde; en deed zijns Vaders wetten uitvoeren.

»De geest der tijden, die der dweepzucht aan elken nieuwen leer eigen, en ook zelfs de waarachtige godsvrucht die er bij werkte; het misnoegen der Edelen die in plaats van nu Spanje te regeeren, te dwingen, te overheerschen, te onderdrukken, en te plunderen, als onder Karel, Spanjaards boven en nevens zich in het bewind kregen, enz. enz. maakte dat die uitvoering elders getrotst werd, elders slapjens in het werk ging, nergens van 't bedoelde uitwerksel was. Daar moesten dus sterker maatregelen genomen worden, tenzij men de zaak wilde opgeven: dit deed Filips, en deze maatregelen waren inderdaad zoodanig als de staat der zaken vereischte; en had men den Nederl. Adel daarbij niet te veel ontzien, zij hadden het doel bereikt.

»De Adel intusschen, en de burgeryen, met hem van één geest gedreven, weêrstreefden die, lieten 't graauw den teugel los, om een opstand te doen ontstaan, waaruit zij voor zich grooter aanzien en macht en het meesterschap over het geheele koninklijk bewind verwachtten. Dit ontwerp was zichtbaar, werd door eenigen openbaar genoeg erkend, door anderen ter goeder, door nog anderen ter kwader trouw ontkend of verbloemd, maar elk maakte er zich *committendo* vel *omittendo* (1) medeplichtig van. — Nu veroordeelt de Inquisitievierschaar het ligchaam der Nederlandsche natie, als schuldig aan gekwetste Hoogheid, en Filips zendt een leger om die veroordeeling te werk te leggen.

»Zie daar 't feit. Wat hiervan te oordeelen? 't Klinkt hard: »Een natie te veroordeelen, lijf en goed verbeurd te hebben, enz." Maar het koomt op geene hardheid van woorden aan, maar op recht.

»Nooit had men tot dien tijd getwijfeld, of de Vorsten waren uit kracht hunner aanstelling gehouden, de Christelijke Kerk te handhaven. Van de bevestiging des Christendoms af, is daar nooit aan getwijfeld tot zoo lang. — Ook is Hendrik VIII in Engeland de eerste geweest die openbaarlijk zich 't gezag over de Kerk als haar hoofd aanmatigde; hoezeer naderhand de Duitsche protestanten dit van elk Vorst aangenomen hebben. Zie Böhmers *Jus Ecclesi. Protest.* Louter Antichristendom! — Karel V handelde derhalve wel en naar plicht. Filips bovendien naar geweten en overtuiging. — De Nederlanderlanders daartegen maakten zich waarlijk schuldig aan rebellie tegen Koning en Kerk, en beriepen te onrecht zich op rechten die men hun toekende, dewijl zij die rechten tegen hun plicht misbruikten; om den Koning en de wetten buiten gezag te stellen. Heb privilegie om alleen de paarden voor de posterij te leveren, en weiger ze dan, zoo moet de postmeester ze van elders huren of aanschaffen.

»Maar de Executie van dat vonnis! Deze bracht mede een dissolutie van de form van het bewind, maar raakte geen individueel leven of goed. Zij was als de veranderingen die men nu reeds ettelijke malen in 15 jaar tijds ondergaan heeft. Doch het was een goede molijk om de Gemeente meê te vervaren, voor hun die haar geheel van haar Vorst af en onder hun eigen beheer wilden brengen. — De Adel zeker moest er voor zich een volstrekten ondergang uit verwachten, en zoo ook zij, die in magistraturen van eenig belang waren; maar dit, in zoo verre zij aan die rebellie werkelijk schuldig waren, en ook verder niet. — Maar zij waren er voor altijd hun deel in de regeeringen meê kwijt, die nu voortaan en onbepaald aan den Koning bleef.

»Maar was dat vonnis rechtmatig? — Ik geloof niet, dat iemand die de zaken wel nagegaan heeft, de feiten anders kan qualificeren, dan behelzende een opzettelijk vergrijp tegen de bezworen trouw aan den Koning, en aan het door hem-zelf bezworen Kerkgeloof; en dit wettigt het vonnis volkomen, *quod ad [illegible]* (1).

(1) Door toelating of nalatigheid.

(1) Wat de waarde der [illegible]

Sir Robert Peel, de lage afvallige van de loyale staatkunde zijns eerlijken vaders, bevindt zich tegenwoordig in Zwitserland, en deze omstandigheid geeft den *Catholic Standard* aanleiding tot de volgende bemerking: »Heeft de terugkeer van den ex-diplomaat naar het schouwtooneel van zijne bedrijvigheid als revolutiemaker, onder het masker van een Engelsch gezant, ook iets gemeens met de plannen van zijnen Whig-patroon, om wederom vrijscharen te organiseren, en door de verdrukking der Katholijken in Lucern en Aargau den Paus en den Keizer van Oostenrijk te krenken?" Wij doen deze vraag niet zonder grond en zullen de *Globe* voor een spoedig en onbewimpeld antwoord zeer verpligt zijn.

De provinciaal der Passionisten, pater Ignatius (Lord Spencer) heeft met drie andere Passionisten, den verren weg van Dover tot Cheadle in Staffordshire afgelegd, zonder dat de in allen gevalle vreemdsoortige verschijning van barvoeter-monniken tot eenige beleediging of zelfs tot eenigen spot heeft aanleiding gegeven. Zoo zeer heeft nog, in weerwil der titel-bill-woelingen, de geest van verdraagzaamheid, of wil men liever van onverschilligheid, onder het gros des Engelschen volks de overhand behouden.

De [illegible] onzer dagbladen scheppen er heden [illegible] smaak in, op het voetspoor van de Belgische *Indépendance*, hunne beschouwingen over de aangelegenheden te Napels en de zoogenaamde onmenschelijke vervolgingen van die regering jegens zoovele min of meer *onschuldige* oproermakers, te putten uit de zoo dikwijls van logen overtuigde *Croce di Savoia*. 't Zij hun gegund. Ons lust het niet hen op dat terrein te bestrijden.

Volgens art. 287 der gemeentewet zal de eerste keuze voor de leden van de gemeente-raden op den 9 September 1851 geschieden, en de dag der eerste bijeenkomst van de nieuwe raden *voor elke gemeente* worden bepaald door gedep. staten; volgens art. 289 dier wet. De opening der stembriefjes vangt aan op Woensdag den 10 September 1851, des morgens ten 9 ure. Een proces-verbaal van den uitslag der stemming wordt aan ieder benoemde ten spoedigste gezonden. Hij geeft een bewijs van ontvang daarvan af en heeft dan acht dagen tijd, om aan burgemeesteren en wethouders kennis te geven, of hij de benoeming aanneemt. *Hij wordt, laat hij dien tijd zonder kennisgeving voorbijgaan, geacht de benoeming niet aan te nemen.*

De benoemde landbouwers vooral mogen wel aan deze laatste bepaling indachtig zijn, die hun, niet aan administratieve zaken gewoon, zeer ligt zou kunnen ontgaan.

Eene *mondelinge* kennisgeving schijnt wel niet uitgesloten, doch zou eerder ontkend kunnen worden. — Gesteld, dat de burgemeesters op 18 September 1851 kunnen voldoen aan art. 16 der gemeente-wet, dan eerst zal voor gedep. staten de gelegenheid zijn geboren, ziende dat de meerderheid der nieuwe raadsleden is benoemd en aanvaard heeft, om den dag der eerste bijeenkomst te bepalen. Moet er eene herstemming plaats hebben, dan geschiedt zulks vóór den 24 September 1851 en de kennisgeving van aanvaarding volgens art. 16 der gemeentewet, zal dan ten vroegste kunnen plaats hebben op den 3 October 1851. Mogt men al de gemeenteraden op denzelfden dag doen bijeenkomen, hetgeen wenschelijk schijnt, of althans het grootste getal der nieuwe raden, men zal daartoe eenen dag na den 3 October 1851 dienen te bepalen.

Men leest in het dagblad *Overijssel*, dat bij gelegenheid van eene te Zwolle ter eere van den minister van binnenl. zaken gehouden diner, de commissaris des Konings een toast op den Minister had [illegible]

waarbij hij diens verdiensten jegens het vaderland en [illegible] deed uitkomen. De heer Thorbecke stond [illegible] daarna op, te kennen gevende »dat deze toast een onmiddellijk antwoord vereischte. Onder dankbetuiging voor hetgeen ten zijnen opzigte was gezegd, verklaarde hij, dat, indien aan de Regering, of aan eenig deel er van, eenige lof mogt toekomen, die lof behoorde aan den Koning en aan den Koning alleen, zonder wiens wil niets in den Staat konde tot stand komen, hetzij ten gevolge van eigen initiatief, hetzij ten gevolge van bekrachtiging; dat dus op den Koning, als hoofd der Regering, alle dank voor het goede, dat van de Regering uitging, moest terugkomen; dat ook het geluk van den geliefden en geëerbiedigden Vorst, aan wiens stamhuis zich voor het vaderland reeds zoo vele dankbare herinneringen paarden, innig verbonden was aan het geluk van het Nederlandsche volk, wiens welvaart zijne zorg uitmaakte, en te gelijk ook weder afhankelijk was van 's Konings welzijn. Op die gronden noodigde de minister alle aanwezigen uit, om op het welzijn van Z. M. onzen geliefden en geëerbiedigden Koning te drinken en hem na te zeggen: *Leve de Koning!*" Het verdient bovendien nog vermelding, zegt dat blad, dat deze toast met zoodanige plegtigheid in toon en woorden werd uitgesproken, dat terstond, toen men hare strekking bemerkte, alle gasten opstonden, zoodat de gloed en warmte, die er in doorstraalde, op allen een levendigen indruk maakte, en hen met geestdrift de laatste woorden deed herhalen.

Onze lezers zullen zich ongetwijfeld herinneren, dat onze regering met het Belgische gouvernement onderhandelingen heeft geopend over eene spoorweg-verbinding van Nederland met België. Voor die onderhandelingen zijn van de Belgische zijde aangewezen de inspecteur-generaal Willmar en de hoofd-ingenieur Kummer; van onze zijde de inspecteur van den waterstaat van der Kun, en de hoofdingenieur in algemeene dienst J. W. Conrad.

In de bijeenkomsten dier deskundigen, te Antwerpen en te Brussel gehouden, zijn, naar men verneemt, voor 's hands voor die verbinding twee rigtingen ter sprake gebragt, namelijk die van Antwerpen op Rozendaal en Willemstad en van daar op Rotterdam, en van Antwerpen op Breda en den Moerdijk, en van daar langs Dordrecht naar Rotterdam.

Ten gevolge van hetgeen door de benoemde commissarissen is overeengekomen, zal in beide rigtingen, zoowel van onze zijde als van die van België, een voorbereidend project worden opgemaakt, en zal men zich daarbij onderling verstaan omtrent de punten, welke voor de aansluiting aan de grenzen in aanmerking kunnen komen.

Naar men berigt, is of zal eerstdaags, onder de leiding van den hoofd-ingenieur J. W. Conrad, met de vereischte opmeting en waterpassing van beide die ontwerpen *in loco* een aanvang worden gemaakt. De verkregen uitkomsten zullen vervolgens leiden tot nadere beraadslaging der benoemde commissarissen, en tot meer bepaalde voorstellen, omtrent de strekking, welke bij den aanleg van een' spoorweg tusschen Nederland en België zal behooren te worden gevolgd.

Men schrijft uit 's Bosch, dat de heer C. A. Teulings, rijtuig-fabrikant en zadelmaker aldaar, is aangewezen, om op 's rijks kosten de reis naar de Londensche tentoonstelling te ondernemen.

Den 28 Augustus hadden te Amersfoort plaats de verkiezingen voor een lid der Provinciale Staten van Utrecht. Herstemming tusschen de heeren W. H. van Nellestein te Darthuizen, en Mr. F. G. R. H. van Lilaar.

Z. M. heeft aan den Minister van Staat A. A. baron Bentinck, laatstelijk Nederl. gezant bij den Koning der Belgen, vergund het aannemen en dragen der versierselen van ridder grootkruis der Leopolds-orde van België.

Z. M. heeft 1° ontslagen als burgemeesters: Mr. J. H. van Boelens, van Leeuwarden, F. A. grave van Limburg Stirum, van Noordwijkerhout c. a., W. van Andringa de Kempenaer, van Lemsterland, en Jr. A. van Bergen, van Wassenaar; 2° benoemd tot burgemeesters: van Wassenaar B. L. Vlietman, van Nieder [illegible] van Rooijen, burgemeester van Diever, met vergunning om die betrekking gelijktijdig te mogen waarnemen, en van Graauw en Langendam P. Verhoeven.

Het *Staatsblad* bevat de wetten houdende naturalisatie van Abraham Daenius, Hendrik Casper Averes, Carl Friedrich Caesar Schubert, Philip John Henry Hayward, Heinrich Gustav Knorff, Johann Heinrich Joseph Driessen, Aeilt Wumkes, Benjamin Bleekmann, Emil Gustav Bube, Herman Bernard Wilmer, Jean Chevalier, Johannes Andreas Lungen, Wilhelm Friedrich Meerwein, Johann Valentin Forrer, Johann Georg Harms, Lambertus Bernardus Gerhardus Goscher, Johannes Bernardus Bonke, Meier Reimann, Loep Levy, Carl Ludwig Stricker, Isaac van Deen, Hendrik Embracht, Johannis Eliardus Janzen, Johannis Stephanus Janzen, Peter Hoff, Gerardus Roelfsi, Bartholomeus Sanders, Henderikus Johannes Crüll, en Wenzeslaus Grote.

Bij de Staten der provincie Friesland is ingekomen een adres van den veearts W. Mossel, te Leeuwarden, te kennen gevende, dat hij een middel meent te hebben uitgevonden om de longziekte onder het rundvee te genezen of althans bij haar ontstaan te stuiten. — Dit stuk is aan de Gedeputeerde Staten gerenvoijeerd, met uitnoodiging, om daarmede naar bevind van zaken te handelen. (*Amst. Ct.*)

Uit Emmerik wordt geschreven, dat men met zekerheid thans melden kan, dat met de werkzaamheden aan den spoorweg van Arnhem naar Oberhausen nog in den aanstaanden herfst een aanvang zal worden gemaakt.

Heden morgen is te 's Gravenhage uitgegeven, het navolgende bulletin:

»Ofschoon Hare Majesteit den nacht slapeloos heeft doorgebragt, is Hoogstderzelver toestand redelijk wel.

»De jonggeboren Prins is welvarend.

(*Get.*) J. G. Vorstman, Dr. Vinkhuijzen."

'S GRAVENHAGE, 30 Aug. Naar men verneemt is de Tweede Kamer der Staten-Generaal bijeengeroepen tegen Woensdag den 10den September aanstaande. Men verzekert, dat alsdan al de stukken zullen ter tafel komen, die sedert de laatstgehoudene zitting zijn ingekomen, en dat, indien er een genoegzaam getal aanwezige leden zal zijn, de Kamer zich zal bezig houden met het ontwerpen van een adres, in antwoord op de ontvangene koninklijke boodschap, nopens de bevalling van H. M. onze geëerbiedigde Koningin. De tegenwoordige zitting der Kamers zal in den loop dier week worden gesloten. Men weet, dat ingevolge het grondwettelijk voorschrift, de nieuwe zitting der Kamers op Maandag den 15den September aanstaande, door den Koning zal worden geopend.

— Nadere bijzonderheden betrekkelijk Constantyn Huygens en zijne familie. Onder dezen titel heeft de heer A. D. Schinkel alhier, lid van de Maatschappij van Ned. Letterkunde te Leyden, dezer dagen eene nieuwe bijdrage geleverd tot de geschiedenis van een geslacht, dat zoo vele beroemde mannen heeft geteld en dat (het blijkt ook weder ten volle uit deze bijzonderheden), zulk eene billijke aanspraak heeft op de hoogachting van tijdgenoot en nazaat. Zoowel het bovengemelde werk, als de bijdrage tot de kennis van het karakter van Constantyn Huygens, reeds in 1842, door den heer Schinkel in het licht gegeven, zijn onwaardeerbare bronnen voor den toekomstigen geschiedschrijver van deze familie.

In zijne »nadere bijzonderheden" deelt de heer Schinkel, behalve eenige onuitgegevene dichtstukjes van den grooten Constantijn, eene keus mede uit een groot aantal oorspronkelijke oorkonden, waaruit men de voornaamste leden der familie Huygens van de meest intime, misschien de meest schoone zijde leert kennen. Onder deze is het testament van Neêrlands Archimedes, Christiaan Huygens, bijzonder opmerkelijk. Het geheel is doorweven met eene menigte belangrijke aanteekeningen en ophelderingen, welke tevens de verschillende bestanddeelen tot een doorloopend geheel vereenigen.

Even als bij de bovenvermelde bijdrage, zijn al de stukken, welke dezen bundel vormen, geput uit de belangrijke verzameling van autographen enz., welke door den heer Schinkel gevormd is en, zoo als men weet, door hem op de meest vrijgevige wijs voor de geschied- en letterkundige nasporingen zijner talrijke vrienden en bekenden wordt opengesteld. Slechts 225 exemplaren zijn van dezen bundel gedrukt en tot geschenken bestemd; zij zijn gebonden in een' netten linnen band, verguld op snede en plat, versierd met een sierlijken stempel, waarin de bekende spreuk: Constanter.

(*'s Grav. Dagb.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Aug. Het gisteren vermelde incident bij het proces van Lyon wordt heden druk besproken. Slechts één der beschuldigden neemt den verdediger aan dien de krijgsraad hem toevoegt; de overigen weigeren; intusschen wordt het regtsgeding evenwel voortgezet, en de uitspraak wordt spoedig te gemoet gezien.

— De heer Baroche is van Londen alhier teruggekomen. De minister is II. Maandag door Lord Palmerston aan H. M. Koningin Victoria voorgesteld.

— De generaal Vaillant is te Rome gearriveerd, belast met eene zending onzer regering.

— De heer de Falloux heeft zich dezer dagen te Marseille ingescheept naar Civita Vecchia, en voorts naar Rome.

— Heden hield de Fransche Akademie hare jaarlijksche zitting. De hertog de Noailles, die bij deze gelegenheid eene merkwaardige redevoering uitsprak, waarin hij de deugden schetste die onze eeuw tot sieraad strekken en ons moeten troosten over de ontzedelijking, die de maatschappelijke orde bedreigt. De hertog, kort geleden van Frohnsdorf terug gekomen, sprak ook met geestdrift van de verheven deugden, die de verbannen koninklijke familie van Bourbon bezit. Zijne woorden werden levendig toegejuicht.

— Men wil weten, dat de koning van Napels voornemens zou zijn, eerstdaags een manifest aan de verschillende katholijke regeringen te rigten.

— De heer Lamartine bestrijdt in het dagblad *le Pays* de kandidatuur van den prins van Joinville.

— Ons kabinet heeft op nieuw aan den Zwitserschen Vorort doen weten, dat bijaldien de bondsregering hare onlangs tegen de vlugtelingen genomen maatregelen mogt intrekken, Frankrijk terstond aan die regering zijne bescherming ontzegt.

MADRID, 23 Augustus. De regering heeft confidentieele instructiën gezonden aan de prefecten in de provinciën, ten einde hen tot buitengewone waakzaamheid aan te sporen, uithoofde de gelukkig niet talrijke socialisten, geene middelen onbeproefd laten, om hunne leerstellingen te verbreiden.

— De *Heraldo* is in beslag genomen wegens het mededeelen van een officieel stuk, dat geheim had moeten blijven.

— De Fransche revolutie-mannen pogen aanhoudend Catalonie tot opstand te brengen; doch de regering is op hare hoede.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Aug. Gisteren zijn H. M. de Koningin, prins Albert, benevens de jeugdige prinsen en het hof van het eiland Wight in de hoofdstad teruggekeerd, vanwaar zij in den loop van den namiddag naar Schotland zijn vertrokken.

— De *Globe* vermeldt bij gerucht, dat de koning van Hannover eerstdaags Engeland, zijn vorig vaderland, zal bezoeken; de kroonprins zou gedurende zijne afwezigheid het bewind voeren.

— Terstond na de lijkdienst voor koning Lodewijk Philips, is de vorstelijke familie van Orleans naar de kapel Weybridge vertrokken, waar op nieuw gebeden zijn gestort bij het graf des konings. De familie heeft zich dus niet te Londen opgehouden, en er kan geen sprake geweest zijn van eenig staatkundig onderhoud. Echter zou gisteren op Claremont receptie zijn, waartoe onderscheidene personen waren toegelaten.

— De grootste wijnstok, waarvan wij immer hoorden, bevindt zich in den tuin van het paleis te Windsor. Hij is 46 jaren oud en bedekt een' muur van 10 Ned. ellen breedte en 45 Ned. ellen hoogte. In den herfst van 1848 droeg hij 2400 trossen van de allerschoonste druiven. Gemiddeld woog ieder tros ruim ½ Ned. ℔.

— De Londensche bladen maakten voor eenige dagen melding van het volgend voorval te Florence. Een Engelschman aldaar, met name Walker, een boezemvriend van den graaf Ginciardini, die thans te Edimburg gezamenlijk met den beruchten Gavazzi lasterlijke voorlezingen houdt tegen de behoudsgezinde regeringen in Italië, en hoofdzakelijk tegen den H. Vader en de Katholijke Kerk, welker schoot hij trouwloos genoeg is geweest te verlaten — hield in zijn huis vergaderingen, onder het voorwendsel van gezamenlijk met zijne vrienden den (kerkelijk afgekeurden) Bijbel van Diodati te lezen. Die Walker nu, is, volgens een berigt in een Turijnsch dagblad voorkomend, gearresteerd en gevangen gezet. De Engelsche bladen schreeuwen nu luid om voldoening wegens deze arrestatie, die zij onwettig en willekeurig noemen, zonder te bedenken, dat hier zeer waarschijnlijk ernstige beweegredenen, van geheel anderen aard dan de opgegevene, de regering tot het gevangen nemen van dien Engelschman hebben doen besluiten.

— De jongste berigten van de Jönische eilanden luiden dat Engeland besloten heeft, in de constitutie der zeven eilanden, aanmerkelijke wijzigingen te brengen.

Men spreekt van een onderkoning met een verantwoordelijk ministerie; eene enkele kamer met beperkt gezag enz. De Senaat, waarvan de grootste oppositie tegen Engeland uitging, zal ontbonden worden.

— Betreffende de jongste per overlandpost aangebragte tijdingen uit Britsch Indië deelt de *Times* de volgende telegraphische depêche mede.

»In Cashmere heeft een opstand plaats gehad. Goolab Singh brengt troepen bijeen om dien te bedwingen, en men acht het zeker dat hij hierin slagen zal.

»De Britsche gouverneur-generaal heeft van den Nizam (den inlandschen vorst van Deccan) tijdelijken afstand gevorderd van het bestuur over een gedeelte van zijn grondgebied hetwelk jaarlijks L. St. 360,000 opbrengt, zullende het beheer daarvan zoolang in handen der Oost-Indische Compagnie blijven, tot dat de aan haar verschuldigde geldsom zal gekweten zijn. De Britsche gezagvoerder in Deccan is gemagtigd het bedoelde grondgebied gewapenderhand in bezit te nemen, indien het hem vóór 15 Julij niet gewillig mogt zijn overgegeven.

»De opstand in China tegen de Tartaarsche dynastie wint steeds in kracht."

— Naar men uit Neuvitas, op Cuba, meldt, was te Puerto del Principe het gerucht in omloop, dat Aguero en 5 andere rebellen gefusilleerd zouden worden. Het gouvernement zou besloten hebben hen te verbannen.

doch, naar men zegt, waren de troepen zoo verbitterd, dat zij hunnen dood gevorderd hadden.

— Het Chinesche rijk dat zoovele eeuwen onafgebroken heeft bestaan, en sedert 1368 geen belangrijke schokken ondervond, begint thans ernstig op zijne grondzuilen te wankelen. De opstand, naar men wil gevoed door het goud van eene aanzienlijke Europesche zeemogendheid, breidt zich meer en meer uit en heeft tot opperhoofd een tegen-keizer die tegen September e. k. den aanvang zijner regering vaststelt en zijne residentie houdt te Sin-chang, in de prov. Kwangsi, 200 mijlen van Kanton gelegen. Reeds heeft hij een almanak doen uitgeven en over het geheele land verspreiden, waarin de nieuwe dynastie staat uitgedrukt. De beweging vindt veel bijval bij het volk, en het is te vreezen dat de wettige keizer dezelve niet zal kunnen wederstaan.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 Aug. De commissie uit den gemeenteraad, die een ontwerp van adres aan den Koning moest gereed maken, betrekkelijk de door Zijne Majesteit alhier gehoudene aanspraak, heeft den 26sten haar rapport uitgebragt. Na eene lange discussie heeft de raad met 11 tegen 8 stemmen besloten in deze zaak geene stappen te doen.

— De *N. Pr. Ztg.* bevestigt het berigt dat Engeland door zijn vertegenwoordiger te Frankfort, Lord Cowley, zijn protest heeft doen herhalen tegen de intrede van al de Oostenrijksche Staten in den Bond, en dat Frankrijk evenzoo gehandeld heeft.

— Den 23 Augustus is in den Zwitserschen nationalen raad het toltarief bediscussieerd, zoo als het van den Statenraad was terug gekomen; de vermindering op rijst, meel, brood en machines is aangenomen, doch niet die op ijzer, zeep, ijzerdraad, blik enz. De Statenraad heeft zich in eene geheime zitting verklaard tegen de maatregelen van retorsie, welke het Bondsbestuur tegen Duitschland wilde nemen.

— Men schrijft uit Stokholm: Bij den Zweedschen rijksdag was een verzoek ingediend, waarbij gevraagd werd dat er maatregelen mogten beraamd worden om de Zweedsche handel en scheepvaart, hetzij door afkoop, hetzij door eenig ander middel, te ontheffen van de belemmering en de nadeelen, die zij ten gevolge van het voortdurend heffen van den Sondtol door Denemarken ondervonden. De commissie, in wier handen dit verzoekschrift gesteld was, heeft dezer dagen haar rapport daarop uitgebragt en verklaart zich voor eenen afkoop van den Sondtol, te bewerkstelligen door de gezamenlijke aan de Oostzee grenzende Staten, te weten: Zweden, Rusland, Pruissen, Mecklenburg en Lubeck, ieder in evenredigheid tot het getal harer schepen die vaart door den Sond. De commissie berekent de inkomsten, die Denemarken gedurende de laatste vijf jaren uit den Sondtol getrekken heeft, op gemiddeld twee millioen rijksbankdaalders in het jaar; zij is echter van meening dat deze som als gemiddelde opbrengst over eene langere reeks van jaren, te hoog zou wezen, en stelt dus voor het inkomen van Denemarken uit den Sondtol op $1\frac{1}{2}$ millioen jaarlijks vast te stellen, welke som, tegen 4 per cent gekapitaliseerd, $37\frac{1}{2}$ millioen Deensche rijksbankdaalders zou opleveren. Het aandeel van Zweden in de vaart van genoemde Staten door de Sond, wordt door de commissie gerekend een zevende te bedragen, zoodat het voor zijn aandeel in genoemde som 5,357,000 rijksbankdaalders zou moeten betalen. De commissie stelt, dat, wanneer deze som achtervolgelijk afgedaan kon worden door rentebetaling en amortisatie van schuldbrieven, aan Denemarken uit te geven op dezelfde voorwaarden, waarop Denemarken zijne op den Sondtol gevestigde staatsschuld heeft aangegaan, Zweden alsdan gedurende 28 jaren eene jaarlijksche uitgave zou moeten doen van 321,000 daalders. Ten slotte heeft de commissie het voorstel gedaan: »Dat de standen des rijks, te kennen gevende van hoeveel belang hun inziens de afschaffing van den Sondtol voor de verlevendiging van den Zweedschen handel zou wezen, en hoe zij eenen afkoop op den boven aangewezen voet voor het beste middel houden, om het voorgestelde doel te bereiken, den Koning zullen verzoeken, dat Z. M., indien dit gevoelen bij Hoogstdenzelven bijval mogt vinden, en voor zoo verre de politieke omstandigheden zulks veroorlooven, in overeenstemming met de overige bij den Oostzee handel belang hebbende Staten, zoodanige maatregelen moge beramen, als voor het tot stand brengen van zulk eenen afkoop het meest dienstig geacht zullen worden; en voorts dat Zijne Majesteit, gedurende den tijd die waarschijnlijk zal moeten verloopen, alvorens deze zaak haar beslag kan erlangen, trachten moge aan den Zweedschen handel en scheepvaart door den Sond al die verligting te verschaffen, welke te verkrijgen zou wezen zonder stoornis der gelukkig bestaande goede verstandhouding en vriendnabuurlijke eensgezindheid met het Koningrijk Denemarken.

WEENEN, 27 Augustus. Heden morgen ten zes uur bezweek ten gevolge van ziekte, Hertog Ferdinand van Saksen Coburg en Gotha. Hij was geboren 28 Maart 1785, en bekleedde den rang van generaal der kavallerie in Oostenrijkschen dienst.

Uit zijn huwelijk met prinses Antoinette van Kohary laat hij vier kinderen na, te weten: Prins Ferdinand, echtgenoot van Donna Maria van Portugal; Prins August, echtgenoot van Prinses Clementine van Orleans; de Hertogin van Nemours; en Prins Leopold, majoor van het regement huzaren van zijnen vader.

Hij was de broeder van Prinses Anna Feodorowna, weduwe van den Groot Hertog Constantijn van Rusland, van den Koning der Belgen en van de Hertogin van Kent; en oom van den regerenden Hertog van Saksen Coburg en Gotha en van Prins Albert, echtgenoot van Koningin Victoria.

— Ter gelegenheid der spoedig op handen zijnde discussien over het toltarief zijn er uit den handel en nijverheid vertrouwde mannen aan den rijksraad toegevoegd.

— De beruchte zeerover Negro heeft voor eenige dagen met zes welgewapende roofschepen de haven van Zea overrompeld, en al wat onder zijn bereik viel geplunderd.

— Brieven van Konstantinopel van 15 dezer berigten, dat Abbas Pacha zich verbonden heeft, de *tanzimat* in geheel Egypte toe te passen. Hij heeft ook zijne verpligting erkend, om zich betrekkelijk den spoorweg van Alexandrie naar Cairo, naar de inzigten der Porte te schikken, en den Sultan verlof gevraagd tot deszelfs aanleg. Men meende dat de Porte slechts met veel voorzigtigheid en voorzorgen hare toestemming daartoe zou verleenen.

ITALIE.

Z. H. heeft te Rome eenige Hulpbanken van leening doen oprigten. Het verdient vooral opmerking dat noch de Groote bank, noch de Hulp-banken te Rome eenigen intrest mogen berekenen voor panden van een scudo (*f* 2.50) en daarbeneden.

De *Bilancia* van Milaan berigt dat al de getransporteerde vlugtelingen van San Marino zich thans in Piemont bevinden. De scheepskapitein, die hen op last der Toskaansche regering naar Tunis moest overbrengen, had ook een scheepsbrief voor Piemont. In volle zee zijnde veranderde hij van koers en zette het volkje te Sestri bij Genua aan wal.

De Sardinische regering heeft hare leening gedekreteerd. Deze leening wordt gewaarborgd door de uitgifte van $4\frac{1}{2}$ millioen rente, ingevolge de wet, die voor eenige maanden is aangenomen.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Aug. Heden heeft de Senaat de discussie voortgezet over de wet op de successie; de Heeren de Chestret en van Schoor voerden het woord. De eerste tegen, de laatste voor het ontwerp.

Gisteren werd het lid van den Senaat, de heer van Muyssen, bij het eindigen zijner redevoering, die een uur geduurd had, door eene beroerte getroffen. Men wanhoopt aan zijn behoud.

De Kamer van Vertegenwoordigers zet de beraadslaging voort over de wet nopens de openbare werken.

— Uithoofde van het overlijden van 's Konings broeder, zal Z. M. de feesten van Mons en van Leuven niet gaan bijwonen.

— De Commissie tot regeling van het 3de Nederlandsche Letterkundig Congres, heden te Brussel geopend, in de groote gehoorzaal der koninklijke Akademie (Museum), berigt, dat de letterkundigen, die zich als congres-leden zullen gelieven aan te geven, de volgende merkwaardigheden vrij en kosteloos kunnen bezoeken:

1°. De tentoonstelling van schoone kunsten, gedurende de vier dagen van den 30 Augustus tot den 2 September. 2°. De Kamer der Volksvertegenwoordigers en des Senaats met ingang tot de voorbehoudene tribune. 3°. De nieuwe kaserne. 4°. De staatsgevangenissen van Brussel en Vilvoorden. 5°. Het museum van oudheden en wapentuig. 6°. De koninklijke en de Bourgondische bibliotheken. 7°. Het stadhuis. 8°. Den hortus botanicus. 9°. De kunstverzameling van den hertog van Aremberg. 10°. Die van den heer Wiertz. 11°. Het geographische gestieht van den heer Ph. van den Maelen. 12°. De boekerij van den heer Ridder de Jonghe, enz.

SCHEEPSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

GETROUWD (29 Aug.): L. Hacher met C. E. Marshout.
BEVALLEN (28 Aug.): J. C. Forceville, geb. Bosch, Z.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. Dit artikel blijft steeds kalm, zonder de minste omzettingen en om te verkoopen zoude men zich iets lagere prijzen moeten laten welgevallen. Een partijtje van 261 balen en 242 vaatjes *St. Domingo*, dezer dagen in veiling is onverkocht gebleven. Na afloop der veilingen bij de N. H. M. tegen 4 en 8 September verwacht men eenige meerdere levendigheid.

THEE. De markt is prijshoudend, met aanhoudende vraag voor de consumptie.

SUIKER. *Ruwe.* Geene verkoopen van belang zijn bekend geworden. — Tot de *Avary* prijzen der voorgaande N. H. M. veiling blijft altijd nog eenige vraag bestaan. — *Geraffineerd voor uitvoer.* De handel bepaalt zich tot kleine partijen *Crushed*, waarbij de vorige prijzen besteed zijn geworden. *Lompen en ordinaire Melis* om te kakken tot lagere prijzen met kooplust. *Basterden.* Voor bruin is *f* 17 voor *uitvoer* besteed. *Kandij*, goed te plaatsen; men heeft betaald voor bruin defect *f* 25, ordinair middelbruin *f* 26, helbruin *f* $27\frac{1}{2}$, fijn helbruin *f* $29\frac{1}{2}$, stroo geel *f* 31. — In *Consumptie* kan men nu als volgt koopen: *Melis Stoom* N S R N°. 1 *f* 58, N°. 2 *f* 55; B K N°. 2 *f* 55 a 56, B en H N°. 3 *f* 53, S en T N°. 1 *f* 54 a 55, N°. 2 *f* 53 a 54, W en Z *f* 50. *Kandij.* Wit *f* 94 a 104, blank *f* 80 a 95, geel *f* 64 a 74, ligtbruin *f* 60 a 62, middelbruin *f* 54 a 60, donkerbruin *f* 60 a 63, Boerhavisch *f* 100. — *Basterden:* geel *f* 41 a 45, helbruin *f* 38 a 39, bruin *f* 35 a 37. — *Stroop.* Stoom *f* 16 a *f* $16\frac{1}{2}$, O F *f* 19 a 20.

SPECERIJEN. Prima *Notenmuscaat* en *Foely* steeds goed te plaatsen, andere soorten prijshoudend zonder handel. *Jamaica Piment* *f* 40. Maltheser Komijn *f* 42. Anijszaad Alicantsch *f* 27, Fransch *f* 25 *Genua Succade* 47 cs.

FRUITEN zonder verandering. Uit de hand zijn verkocht 66/1 a 35/2 boten Zantische Krenten, prijs geheim.

RIJST goed prijshoudend, met meerdere vraag voor buitenlandsche verzending. Uit de eerste hand hebben er geene afdoeningen plaats gehad.

TABAK prijshoudend. De omzettingen in de eerste hand bestaan in 89 vaten Maryland tot stijve prijzen.

KATOEN. De willige stemming welke voor dit artikel op de hoofdmarkten heerscht, is niet zonder invloed op de onze gebleven. Vooral naar Noord-Amerikaansche soorten bestond in den loop dezer week tot iets hoogere prijzen levendige vraag. Onze voornaamste houders zijn of geheel van de markt of te hoog gestemd, om aanleiding tot belangrijke afdoeningen te geven; niettemin werden er dezer dagen ca. 900 pakken afgedaan, waaronder begrepen zijn de 703 pakken, te Rotterdam per *South Caroline* aangevoerd, welke voor één huis alhier tot diverse prijzen gekocht werden. Surinaamsche soorten zijn vooral in de goede kwaliteiten ook zeer begeerd, doch van dezelve is tot de genoteerde prijzen weinig of niets aan de markt; in deze week vonden evenwel ca. 100 pakken voor uitvoer gretige nemers.

HENNEP met iets meer handel.

HUIDEN. Van de *Java* soorten zijn nu wederom circa 6000 stuks aangevoerd, dewelke spoedig aan de markt worden verwacht. *Bengal* en *Calcutta* in de geringe soorten gevraagd. Inlandsche gedroogde en gezouten steeds zeer langzaam afgaande.

VERFWAREN. *Java Indigo* tot vaste prijzen goed te plaatsen. *Cochenille* flaauw. *Verfhouten* zonder verandering. *Harst* tot *f* $2\frac{1}{4}$ E gevraagd. *Meekrap* met zeer weinig handel.

DROGERIJEN. Van *Cassia Fistula* zijn 1768 Fardelen tot geheimen prijs verkocht.

POTASCH bij onveranderde prijzen met iets meer omgang.

BANCA TIN zeer stil en bij kleinigheden zelfs tot veilingsprijzen afgegeven.

STERKE DRANKEN. Genever 100 %, eerste soort *f* $14\frac{1}{4}$, tweede soort *f* $13\frac{1}{4}$. Moutwijn 91 % *f* $10\frac{1}{2}$ a contant.

VETWAREN. Met alle Traansoorten blijft het zeer stil zonder prijsverandering.

TALK en SMEER iets meer gevraagd voor de consumptie, bij vorige prijzen.

ANSJOVISCH prijshoudend.

GRAANMARKT.

UTRECHT, 30 Aug. Tarwe *f* 7,00 tot 7,50; dito raauwarige *f* 8,50 a 9,00; Rogge *f* 5,50 tot 5,85; Garst *f* 4,30 tot *f* 4,60; Boekweit *f* 6,40 tot 6,70; Haver *f* 2,95 tot *f* 3,60; Groene Erwten *f* 7,50 tot *f* 9,00; Boter *f* 0,62 tot *f* 0,82, het Ned. pond; L. Kaas 20 tot 24 de 100 Ned. ponden.

SCHIEDAM, 29 Aug. Rogge, op speculatie voor buitenlandsche verzending gevraagd, werd meestal te hoog gehouden, zoodat weinige verkoopen tot afdoening kwamen. In Entrepot werd verkocht: 142/1 ℔ Wittinne *f* 150 1/m.; 144/2 ℔ Libau *f* 152 kont., en in consumptie: 147/2 ℔ Windau *f* 167; 144/2 ℔ Werder *f* 166; heden heeft men een restant 144/2 ℔ Koersche wederom a *f* 160 afgegeven.

Garst is bij partijen iets lager afgedaan, terwijl bij uitslijting vorige prijs besteed werd. De volgende verkoopen zijn bekend geworden; als: 129/2 ℔ Libau *f* 142 144 6/w; 129/2 ℔ Koersche *f* 140; 123/2 ℔ dito *f* 139 6/w; 130/2 ℔ dito *f* 144, 149 6/w, 130/2 ℔ Libau *f* 144 145 6 w; 131/2 ℔ Koersche *f* 141.

Moutwijn bleef *f* $10\frac{1}{2}$ genoteerd, en was alzoo naar genoegen te koopen.

Jenever *f* 14,00; Amst. Proef *f* 15,25.

ALKMAAR, 29 Aug. Tarwe *f* 7,75. Rogge *f* 6,75. Gars *f* 4,50. Haver *f* 3,50. — Koolzaad *f* 9,90. — Kaas, kleine *f* 15,75, middelb. *f* 15,75, commissie *f* 15,25.

MIDDELBURG, 28 Aug. Tarwe. Puike jar. Zeeuwa. (1850) *f* 7 a 7,25; puik 2jarige Walchers. *f* 8 a 8,25; dito jarige naar deugd en kwaliteit van *f* 5,25 tot 7,75; dito nieuwe *f* 7,50 en 8 naar deugd. — Rogge. Puike *f* 5,50 a *f* 5,70. — Gerst. Winter *f* 4,25; Zomer *f* 3,80. — Paardenboonen. Jarige Walchers. *f* 5,50; nieuwe Walch. Bruine *f* 9; Dito Witte *f* 9. — Nieuwe Walch. Groene Erwten op de koop *f* 6 a 6,25; groote dito *f* 6,50 a 7; nieuwe Witte *f* 6. — Koolzaad. Puik droog *f* 9,50 a 9,60; mindere soorten *f* 9 a 9,25. — Raap-Olie *f* 33,50; Patent-Olie *f* 35,50; Lijn-Olie *f* 39,50.

ZWOLLE, 29 Aug. Oude Tarwe *f* 8,50 a 8. — Nieuwe Rogge *f* 8 a *f* 7,50. — Rogge *f* 6 a 5,60. — Nieuwe Garst *f* 4,70. — N. Boekweit *f* 6,30. — Aardapp. *f* 1,75 a 1,80. — Boter per ½ ton *f* 14,50 a 14; per Ned. ℔ 75 a 60 cs.

DEVENTER, 29 Aug. Tarwe *f* 7,25 a 8,30. — Rogge *f* 5,50 a 5,85. — Garst *f* 4,30 a *f* 4,70. — [illegible] 4,—. — Boekweit *f* 6 a 6,25. — Boter per [illegible]

ANTWERPEN, 29 Aug. *Koffij.* Gedaan 2000 b. St. Dom.

Was. Gedaan 500 kil. Afrik. Was.

Huiden. Sedert de laatste verkoopen zijn gedaan 2000 gedr. en 3700 gez. Buenos-Ayres en Montevideo.

Rijst. Gedaan 1500 z. gepelde Arracan voor uitvoer, en 2086 ongepelde.

LONDEN, 28 Aug. *Ruwe Suiker.* De invoerders van koloniale en vreemde Suiker zijn ferm en er wordt niets in veiling aangeboden. *Geraffineerd* ferm doch weinig handel. Gestampte weinig gevraagd, doch niet lager.

Koffij. Native Ceylan is ferm en uit de hand zijn goede zaken gedreven. Goed ord. 39 s.

BORDEAUX, 25 Aug. *Voorloop.* Armagnac 38.50. Marmande 37.25. Tafia 85 à 80. De dispon. 3/6 wordt gedaan tot 50 fr.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	29 AUG. 4½ u. gebl.	30 AUG. 4½ u.		gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	58 7/16	58¼	58⅜	58 5/16
Dito Dito	3	69 1/16	69		
Dito Dito	4	90 1/16	89 13/16	99	90
Dito Obligatiën O. I.	4	89¾			
Amortis. Syndic.	3½	90	89⅞	90	
Handel-Maatschappij	4½	109¼			
Aand. Rijn-Spoorweg	»				
Aand. Holl. S. M.	»				
Obligatiën	»				
Belgie, Obligatiën 1844	»				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	48 9/16	48⅜	48 7/16	48 7/16
Frankrijk, Obligatiën	3	52½	52½		
Spanje bij *Ardoin* £ 85	5	14 13/16	14⅝	14 13/16	
Dito Dito » 510	»	14⅞	14 11/16	14⅞	14⅞
Dito Onbep. Stukken	»	14⅞			
Dito	3	39½			
Dito Binnenl. 2400 P.	»	35 1/16	34 15/16	35⅛	35⅛
Coup. *Ardoins*	»	8 1/16	7 15/16		
Passive		5½	5½		
Fransche Uitgest.					
Portugal te Londen 5 pCt. nu	4	33⅞	33 11/16		
Dito Dito	»	33¼	33	33¼	33¼
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106⅞	107		
Dito Dito 1828 en 1829	»	106¼	106⅛	106⅛	
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»		95⅛		
Dito	4½	100			
Dito bij *Hope*	4	89⅞	89¼	89⅜	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	88⅞	89		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito	»	66¼			
Polen, Aand. à fl. 500	»				
Dito met Lot. » 300					
Amerika, Bank-Actiën			2½		
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50	ƒ				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	76⅛	75¾	76	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	39¼	39½		
Dito Nieuwe	5	80 1/16	80⅛	80 1/16	80⅛
Ween. Bank bij *Göll en C°.*	»				
Dito	4	64½	64		
Aand. met Loting fl. 500	ƒ				
Nieuwe dito » 250	»	305			
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5	91			
Dito Leening 1843	5	89½			
Dito £ 200					
Peru	4½				
Mexico	5	27⅜	27⅜	27 11/16	27 11/16
Venezuela 6 pCt. nu	3				
New Grenada 6 pCt. nu	1½				
Ecuador	»	2⅜			
Grieken	5				

Binnenl. fondsen waren bij eenige affaire in Integralen en 4 pCts. tot lagere koersen aangeboden. Van vreemde fondsen bleven Ardoins, 3 pCt. Binnenl. en Portug. hunne achteruitgaande beweging vervolgen. Metall. met eenige affaire meer gewild; de overige onveranderd met weinig affaire.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Disconto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. ƒ	56 1/16	Livorno	2/m. ƒ	38¼
"	zigt "	56⅝	Napels	" "	80½
Bordeaux	2/m. "	55¾	Petersburg	" "	1,82½
"	½/m. "	56	Weenen	6/w. "	29 1/16
Madrid	3/m. "	243½	Augsburg	" "	35¼
Cadix	" "	244½	Frankfort	" "	99¼
Sevilla	" "	241½	Hamburg	2/m. "	35 1/16
Bilbao	" "	242½	"	zigt "	35¼
Lissabon	" "	41½	Londen	2/m. "	11,77½
Porto	" "	41½	"	zigt "	11,85
Genua	2/m. "	46⅞	Rotterdam	"	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 51⅛; 5 pc. 99¼; 1840, 5 pc. 100½; Spanje Ard. 5 pc. 14¼; Binnenl. 3 pc. 35⅜; Coupons —; Rom. Leening 75.

PARIJS, 28 Aug. Fransche 3 pc. 56,50; id. 4 pc. 74,50; 3 pc. 94,45; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2150,—; Belg. 1840, 5 pc. —; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 99,50; Spanje, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. —; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 982,50; 1849 925,—; 1851 955,—; Haïti —,—; Rom. Leening 76.

MADRID, 23 Aug. Spanje 3 pc. 36½; Ardoins 5 pc. 17¼; Uitg. Schuld 6 7/16; Coupons 8¼.

LONDEN, 28 Aug. Cons. kont. — a —; op tijd 95⅞ a 96; Braz. 91½ a 92½; 1829/39 90 a 91; 1843 — a —; Den. 3 pc. 77 a 78; N. Lr 5 pc. 104½ a 105½; Ecuador 3¼ a 3½; Gren. 14½ a 15½; Uitgest. 3¾ a 4; Mexico 28 a 28¼; Peru 4 pc. 90 a 91; Uitgest. 43 a 43½; Portugal 5 pc. 87 a 89; 4 pc. 32½ a 32¾; 3 pc. 33 a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 114 a 115; (N.) 4½ pc. 101¾ a 102; Spanje 5 pc. 20½ a 20⅝; 3 pc. 37½ a 38; Coupons — a —; Passive 5⅝ a 5¾; Holl 2½ pc. 59½ a 59¾; 4 pc. 92¼ a 92¾; Venez. 30 a 32; Uitgest. 11 a 11½.

WEENEN, 28 Aug. Met. 4½ pc. 81¼; 5 pc. 96½; Bank-Actien —.

BERLIJN, 28 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 88¾; Loten —; Rusl Stiegl. 4 pc. 94½; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 200 —; id. fl. 300 144½; id. fl. 500 85¼.

HAMBURG, 28 Aug. Rusl. Eng. Leen. 107½; Stiegl. 4 pc. 89½; Spanje, Ard. 5 pc. 14⅝; Binnenl. 3 pc. 33¼.

FRANKFORT, 28 Aug. Met. 5 pc. 80¼; 4 pc. 63; 2½ pc. 41¾; Bank-Actien 1240; Darmst. Loten fl. 50 82; id. fl. 25 28½; Badensche Loten fl. 50 60¼; id fl. 35, 36; Nassausche 26⅝; Holl. 2½ pc. 58⅝, Werk. Sch. 4 pc. 90½; Sijndie. 3½ pc. 89¾.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 29 Aug. T. Hofkamp, Prins Frederik der Nederlanden, Batavia. - J. M. Thomas, Avenir, Havre n. Hamburg als bijlegger. - A. H. van Wijk, Jenny, Newcastle. - G. Towler, Prince, (s.) Hull. - J. Lorentsen, Jenny, Namsoe - W. A. Schwartz, Mindet, id. - Z. J. Prins, de Vrienden, Frederikstad. - F. J. Norup, Aurora, Drammen. — Gisteren nog: M. Cacace, Constanza, St. Petersburg.

HELVOET, 29 Aug. G. Wortelboer, Bordeaux, Bordeaux. - H. Rolfe, Feijenoord, (s.) Londen. - G. Nichol, Sea Gull, (s.) Hull.

UITGEZEILD:

TEXEL, 29 Aug. J. Baelij, Green Isle, (s.) Londen.

HELVOET, 29 Aug. L. Visser, Princes van Oranje, (s.) Duinkerken.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 30 Junij op 4° 3′ N.Br., 23° 31′ W.L.: Nagasaki, kapt. Bunnemeijer, van Rotterd. n. Batavia.

Den 20 Julij op 11° 49′ N.Br., 23° 15′ W.L.: Henriette Elisabeth Susanna, kapt. Prater, van Rotterd. n. Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, de Leeuw, Bok: 654 kranj. Suiker, 1,000 st. Koehuiden, James Barge; 380 kr. Suiker, Luden en v. Geuns; 1,600 st. Werkhout, J. C. Brandt en Zoon; 177 kranj. Suiker, Gebr. Cremer; 144 p. Cassia Vera, Order; 614 b. Bindrottingen, Bonke en Comp.; te Rotterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 30 Aug. in lading naar:

Keulen D. Hoogeweg, Prins Emil.
" H. Willmse, Colln N°. 6.
Weesel P. J. J. Balk, Vrouw Rebecca.
" J. Henke, Goede Gunst.
Manheim C. Meijer, Harmonie.
Frankfort en *Coblentz* F. W. Timmerman, Frankfort N°. 21.
Ludwigh. & Heilbron H. Sack, Jamais Pensé.
Mainz W. Keller, Mainz N°. 1.
Duisburg C. Scholten, Hoffnung.
Dusseldorp, Neus en *Urdingen* J. Giesing, Stad Thiel.

AMSTERDAM, 28 Augustus vertrokken naar:

Keulen J. Kreijtenberg, Coln N°. 11.

KEULEN, 29 Aug. aangekomen:

Kapt. J. Itschert van Amsterdam met 2408 centenaren.
" H. Bieltjes " " " 3992 "
" Hartman " Rotterdam " 3992 "

KEULEN, 28 Augustus in lading naar:

Amsterdam Kapt Wilson Cölln N°. 4.
Rotterdam " Coesen " " 15.

Rijnhoogte: Arnhem 29 Aug. 3 el 6 duim; Keulen 29 " 12 vt. 1 "

ADVERTENTIEN.

(1332) Heden ochtend beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA CHRISTINA SCHOTT.

JOSUÉ WITZ.

Arnhem, 28 Augustus 1851.

(1333) Heden overleed tot bittere droefheid van mij en mijne kinderen, mijne geliefde tweede Dochter MARIA ELISABETH, in den ouderdom van bijna zestien jaren.

Amsterdam, 28 Augustus 1851.

Wed. P. H. RIOCHE, geb. Winterswijk,

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

DOOFHEID KAN GENEZEN WORDEN.

Wij verzoeken allen die aan **DOOFHEID** lijden in de bekende Dépôts van het **VERKOOPHUIS** een Boekje, dat over deze Ziekte handelt, te laten halen; het wordt hun gratis afgegeven.

ELASTIEKE KOUZEN, Sokken en Kniestukken, om Zwellingen, Uitzettingen, Aderspat, enz., tegen te gaan, zwakte in de leden te verhelpen, zonder de beweging te belemmeren en de transpiratie hinderlijk te zijn; worden van Zijde en Katoen op bestelling in het **VERKOOPHUIS** vervaardigd.

Nieuwe zeer schoone **PENDULES** voor 30 tot 60 Guldens. (1335)

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY

zijn een onfeilbaar middel tegen scheurbuik.

Thomas Andrews te Newcastle, was sedert jaren lijdende aan scheurbuik en kwade vochten over alle deelen des ligchaams. Hij was onder behandeling geweest van onderscheidene geneeskundigen doch vond daarbij volstrekt geen baat, eindelijk werd hij zelfs ongeneesbaar verklaard. Toen begon de arme als een laatste hoop de Pillen en Zalf van Holloway te gebruiken, welke zijne ziekte zoo volkomen in derzelver oorsprong weg namen, dat hij in tijd van zes weken zijn gewonen arbeid kon hervatten, en thans is zijne geheele huid zoo zuiver als die van een kind.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *ƒ0.90*, *ƒ2.10*, *ƒ3.30*, *ƒ7.75*, *ƒ15.50*, *ƒ23,50.*

Potjes Zalf à *ƒ0.90*, *ƒ2.10*, *ƒ3,30*, *ƒ8.15*, *ƒ15.90*, *ƒ23.90.*

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij W. C. van Dort te *'s Haye*, bij A. P. Milius te *Utrecht* en bij J. Straatman, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (1041)

GYMNASIA.

J. F. THIEME te *Nijmegen* heeft ter verzending gereed:

GRIEKSCH LEESBOEK voor Eerstbeginnenden.

TEN GEBRUIKE BIJ DE SPRAAKLEEREN VAN

DE GAAY FORTMAN, KAPPEYNE V. D. COPPELLO, ENGER, KÜHNER EN MADVIG,

voor de Nederlandsche Gymnasiën

BEWERKT DOOR

Dr. J. J. KREENEN en Dr. J. J. VAN DER KEORS.

Belangstellende Docenten gelieven het benoodigd getal Ex., door hunnen gewonen Boekhandelaar, aan den Uitgever te doen opgeven. (1326)

(1314) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch zijn voorhanden en bij hunne gewone correspondenten verkrijgbaar:

LE VER RONGEUR DES SOCIÉTÉS MODERNES ou le paganisme dans l'éducation par l'abbé J. Gaume, vol. 8°. ƒ 0.90

DE L'ÉDUCATION DE L'HOMME, par l'abbé Martinet (auteur de Platon Polichinelle) vol. in 18°. ƒ 0.50

STICHTING VAN DE R. K. KERK, als ook de Heiligen en roemweerdige personen die het geloof gedurende de tien eerste eeuwen in ons vaderland verkondigd en uitgebreid hebben of het leven van J. C. in zijne Kerk, door P. C. Smet S. J., in 8°. 342 p. ƒ 1.00

(1313) Bij J. W. VAN LEEUWEN te Leyden, is uitgegeven en alom verzonden:

BEGINSELEN DER LEESKUNST, voor Katholieke Volkscholen,

door H. J. Otto, Hoofdonderwijzer bij de K. Diakonie-school te Leyden.

3 stukjes, waarvan het 1e stukje met 40 plaatjes, à 10 Cents het stukje.

Ter perse van denzelfden Leesoefeningen 1e, 2e en 3e stukje.

Met goed succes wordt gedebiteerd:

TWAALFTAL LESSEN voor eerstbeginnenden over het leven van onzen Heer Jesus Christus à 20 Cents.

ORDO SEPULTURAE, met muzieknoten, ten gebruike van H. H. Geestelijken en Choorzangers bij het begraven van Lijken à 60 Cents.

Bergier. **TABLEAU** de la Misericorde Divine ƒ1.20.

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.